

ODPIS

Sygn. akt VIII U 10156/14

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodniczący del. SSR Maciej Nawrocki

Protokolant st. prot. sąd. Anna Narożna

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2015 r. w Poznaniu

odwołania **R. N.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

z dnia 14 października 2014r., znak: (...)

w sprawie **R. N.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

o świadczenie przedemerytalne

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującej prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 24 lipca 2014 roku.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 października 2014 r., znak (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. rozpatrując wniosek z dnia 23 lipca 2014 r. odmówił **R. N.** prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie przepisu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120 z 2004 r., poz. 1252 ze zm.; dalej: ustawa o świadczeniach przedemerytalnych). W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w okresie pomiędzy rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn dotyczących pracodawcy (31 lipca 2013 r.), a dniem uzyskania statusu osoby bezrobotnej (dnia 14 stycznia 2014 r.), ubezpieczona w okresie od 3 do 8 stycznia 2014 r. podlegała ubezpieczeniom społecznym, jako osoba prowadząca działalność gospodarczą. Organ rentowy jednocześnie przyznał spełnienie przez ubezpieczoną pozostałych przesłanek przyznania świadczenia przedemerytalnego, tj.: wieku, stażu ubezpieczeniowego, pobierania przez okres 6 miesięcy zasiłku dla bezrobotnych, posiadania nadal statusu osoby bezrobotnej, złożenia wniosku o świadczenie przedemerytalne w terminie 30 dni od dnia wydania zaświadczenia przez powiatowy urząd pracy. Zatem jedyną przesłanką odmowy przyznania świadczenia było podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie pomiędzy ustaniem ostatniego stosunku pracy, a uzyskaniem statusu osoby bezrobotnej. /vide: decyzja w aktach ZUS/

Od powyższej decyzji w ustawowym terminie odwołała się **R. N.**, wnosząc o ponowne rozpatrzenie sprawy. jej zmianę i przyznanie świadczenia przedemerytalnego. W uzasadnieniu odwołująca podniosła, że działalność „odwiesiła”

wyłącznie w celu jej zlikwidowania, zgodnie ze wskazówkami uzyskanymi w Urzędzie Pracy. Podkreśliła również odwołująca, że działalności nie da się zlikwidować w jeden dzień. /vide: odwołanie – k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, przytaczając argumentację powołaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji oraz akcentując, że w świetle orzecznictwa niezbędne jest zachowanie ścisłej kolejności (sekwencji) zdarzeń prawnych, które są przesłankami nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego. / vide: odpowiedź na odwołanie – k. 6-7/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca urodziła się dnia (...)

bezsporne

Od dnia 1 lutego 2011 r. odwołująca prowadziła działalność gospodarczą – handel materiałami budowlanymi.

Dnia 15 maja 2012 r. odwołująca podjęła pracę w (...) spółka z o.o. W związku z podjęciem tego zatrudnienia, zawiesiła prowadzoną działalność gospodarczą – nic nie robiła w ramach działalności gospodarczej, nie opłacała składek.

bezsporne; nadto dowód: dokumenty w aktach ZUS, zeznania odwołującej – k. 17-18

Z dniem 31 lipca 2013 r. uległ ustal stosunek pracy łączący odwołującą z (...) spółka z o.o., w związku z rozwiązaniem umowy z powodu likwidacji stanowiska pracy.

bezsporne; nadto dowód: dokumenty w aktach ZUS (świadcstwo pracy), zeznania odwołującej – k. 17-18

W okresie od dnia 1 sierpnia 2013 r. do dnia 24 grudnia 2013 r. odwołująca pobierała zasiłek chorobowy.

bezsporne; nadto dowód: dokumenty w aktach ZUS

Dnia 31 grudnia 2013 r. odwołująca sporządziła protokół zniszczenia materiałów budowlanych, będących na stanie jej przedsiębiorstwa, które to materiały uległy przeterminowaniu, zniszczeniu i zamoknięciu, w trakcie przechowywania pod wiatą domu odwołującej.

Pozostałego mienia swego przedsiębiorstwa (laptop) odwołująca nie poddała zniszczeniu ani amortyzacji, ze względu na to, że były to przedmioty zakupione na jej nazwisko, prywatnie, a nie jako mienie przedsiębiorstwa (przedsiębiorcy).

dowód: protokół zniszczenia z dnia 31.12.2013 r. – koperta k. 16, zeznania odwołującej – k. 17-18

Na początku stycznia 2014 r. odwołująca udała się do Powiatowego Urzędu Pracy. Tam poinformowano ją, że powinna odwieść, a następnie zlikwidować działalność gospodarczą. Kierując się tymi wskazówkami, odwołująca dnia 3 stycznia 2014 r. (piątek) udała się do Urzędu Miasta, gdzie złożyła wniosek o podjęcie działalności gospodarczej.

Mimo, że chciała tego samego dnia zlikwidować działalność, to urzędniczki powiedziały jej „dzisiaj odwiesimy jutro zlikwidujemy”. Ze względu na weekend i święto Trzech Króli, odwołująca nie mogła załatwić sprawy zlikwidowania działalności gospodarczej w ciągu następnych trzech dnia i uczyniła to dopiero dnia 8 stycznia 2014 r. (środa)

W związku z podjęciem działalności odwołująca zgłosiła się do ubezpieczeń społecznych (dnia 3 stycznia 2014 r.), a w związku z likwidacją działalności wyrejestrowała z tychże ubezpieczeń (od dnia 9 stycznia 2014 r.). Odwołująca uiściła należne składki z tytułu ubezpieczeń społecznych.

dowód: dokumenty w aktach ZUS, zgłoszenia podjęcia i likwidacji działalności gospodarczej, deklaracje do ZUS – koperta k. 16, zeznania odwołującej – k. 17-18

W okresie od 3 do 8 stycznia 2014 r. odwołująca nie prowadziła aktywnie działalności – nic nikomu nie sprzedała, nie zamieniła, nie oddała, nie prowadziła żadnych czynności dotyczących działalności, nie chciała nikomu nic sprzedać, kupić, nie próbowała nawiązać kontaktów handlowych.

dowód: zeznania odwołującej – k. 17-18

W okresie od dnia 14 stycznia 2014 r. odwołująca jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w S. jako osoba bezrobotna. W okresie od dnia 22 stycznia 2014 r. do dnia (co najmniej) 23 lipca 2014 r. pobierała zasiłek dla bezrobotnych. W okresie tym nie otrzymała propozycji pracy, co implikuje również, że nie odmówiła przyjęcia pracy zaproponowanej.

bezsporne; nadto dowód: dokumenty w aktach ZUS (zaświadczenie z PUP)

Na dzień 31 lipca 2013 r. odwołująca legitymuje się stażem ubezpieczeniowym wynoszącym **30 lat**, w tym: 20 lat + 10 m-cy + 3 dni okresów składkowych, 4 lata + 10 m-cy + 17 dni okresów nieskładkowych oraz 4 lata + 3 m-ce + 10 dni okresów uzupełniających.

bezsporne; nadto dowód: dokumenty w aktach ZUS

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, aktach sprawy niniejszej oraz na podstawie zeznań odwołującej.

Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd kierował się treścią art. 233 kpc, który stanowi, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena dowodów dokonywana jest przez pryzmat własnych przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego zasobu doświadczeń życiowych, ale powinna także uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - wając ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (wyrok SN z dnia 10.06.1999 r. II UKN 685/98 OSNAPiUS 00.17.655).

Sąd uznał za wiarygodne w całości **dokumenty** zawarte w aktach pozwanego organu rentowego oraz w aktach niniejszej sprawy, albowiem zostały one sporządzone przez kompetentne organy, w zakresie przyznanych im upoważnień i w przepisanej formie. Ponieważ nie były one kwestionowane przez żadną ze stron postępowania i nie wzbudziły wątpliwości Sądu co do ich autentyczności bądź prawdziwości zawartych w nich twierdzeń, nie było podstaw, ażeby odmówić im wiary. Także dokumenty prywatne (w szczególności protokół zniszczenia z dnia 31 grudnia 2013 r.) Sąd uznał za wiarygodne, nie powziawszy zastrzeżeń co do ich autentyczności i wartości dowodowej, wobec faktu, że żadna ze stron w toku postępowania nie kwestionowała ich prawdziwości.

Zeznaniom odwołującej Sąd dał wiarę i uczynił je podstawą ustaleń faktycznych. Zeznania te w znacznej części korespondują ze zgromadzonymi w sprawie dokumentami. Nadto, odwołująca opisała motywy i okoliczności „papierowego”, „formalnego” podjęcia działalności gospodarczej w styczniu 2014 r. Relacja odwołującej w tym zakresie jest dla Sądu zupełnie wiarygodna – (i) po przeszło półtora roku zawieszenia działalności gospodarczej, (ii) po niemal pół roku chorobowej niezdolności do pracy, (iii) w okresie pomiędzy jednymi świętami a świętem kolejnym (Trzech Króli), (iv) w środku zimy, (v) przy braku towaru nadającego się do sprzedaży (uległ protokolarnemu zniszczeniu w dniu 31 grudnia 2013 r.) – nie mogło być i nie było innego uzasadnienia dla „podejmowania” działalności gospodarczej w zakresie handlu materiałami budowlanymi i zgłoszenia się do ubezpieczeń społecznych, jak tylko potrzeba zadośćuczynienia urzędowym procedurom, w sposób wskazany odwołującej przez urzędniczki Powiatowego Urzędu Pracy i Urzędu Miasta w S.. Sąd dał zatem wiarę odwołującej, że w istocie działalności gospodarczej nie podjęła i w okresie od 3 (piątek) do 8 (środa) stycznia 2014 r. (3 dni robocze + 3 dni wolne od pracy) nie prowadziła.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Kwestią sporną było to, czy odwołującej przysługuje świadczenie przedemerytalne, w sytuacji, gdy po rozwiązaniu stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a przed zarejestrowaniem się w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna, odwołująca była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych jako osoba prowadząca działalność gospodarczą w okresie od 3 do 8 stycznia 2014 r.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która:

- 1) (...) [pominięto]
- 2) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o promocji zatrudnienia”, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat – kobieta oraz 60 lat – mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszących co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn
- 3) (...) [pominięto]
- 4) (...) [pominięto]
- 5) (...) [pominięto]
- 6) (...) [pominięto].

Za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa w ust.1, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 2 ust. 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych).

Zgodnie zaś z art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

W ocenie organu rentowego podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie między ustaniem zatrudnienia z przyczyn leżących po stronie pracodawcy (które to zatrudnienie trwało dłużej niż 6 miesięcy), a uzyskaniem statusu osoby bezrobotnej (i pobieraniem przez okres co najmniej 6 miesięcy zasiłku dla bezrobotnych) przekreśla możliwość przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Stanowisko organu rentowego jawi się jako chybione ze względu na literalną treść analizowanego przepisu oraz jako jednoznacznie sprzeczne z wykładnią teleologiczną. Celem analizowanej regulacji jest zapewnienie świadczeń osobom, które – pomimo swego doświadczenia zawodowego i pomimo swego wieku (albo ze względu na swój wiek) – nie mogą znaleźć zatrudnienia. Celem regulacji nie jest jednak zniechęcanie takich osób do poszukiwania nowego zatrudnienia, poprzez odbieranie możliwości otrzymania świadczenia przedemerytalnego, jeśli bezpośrednio po ustaniu długiego zatrudnienia, a przed „przejściem” na zasiłek dla bezrobotnych, znajdą na pewien okres czasu inną pracę. Taka interpretacja byłaby zupełnie nieracjonalna. Była również niezrozumiała w świetle znanej notoryjnie konieczności

aktywizowania osób w bardziej zaawansowanym wieku, tak by nie opuszczały przedwcześnie rynku pracy i nie przechodziły z fazy budowania funduszy systemu ubezpieczeń społecznych do fazy konsumowania środków z tych funduszy.

Wykładnia zaprezentowana przez organ rentowy jest również sprzeczna z najnowszą judykaturą w omawianej materii.

W wyroku z dnia 2 lipca 2013 r. (III UZP 2/13, OSNP 2013.21-22.256) Sąd Najwyższy stwierdził, że okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, określonego w art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych nie musi przypadać bezpośrednio po rozwiązaniu stosunku pracy z przyczyn wymienionych w art. 2 ust. 1 tej ustawy.

Podobnie w wyroku z dnia 14 maja 2009 r. (III AUa5014/08, LEX nr 574503) Sąd Apelacyjny w Katowicach orzekł, że art. 2 ust. 1 pkt. 5 ustawy z 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych, ani inny przepis tej ustawy nie posługuje się warunkiem: „pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed nabyciem statusu osoby bezrobotnej”, zatem zawarcie umowy zlecenia po rozwiązaniu stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy nie ma znaczenia z punktu widzenia warunków opisanych w treści art. 2 ust. 1 pkt. 5 ustawy.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela argumentację prezentowaną w przywołanych judykatach.

Charakter niniejszej sprawy nie daje Sądowi możliwości wiążącego wypowiedzenia się w kwestii podlegania odwołującej ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie od dnia 3 do 8 stycznia 2014 r. Sąd dostrzega jednak i nie może ignorować tego, że owo „podjęcie” i „prowadzenie” działalności gospodarczej przez odwołującą nie miało żadnego wymiaru praktycznego, realnego, sprowadzało się li tylko do zadośćuczynienia procedurom w sposób wskazany odwołującą przez urzędniczki Powiatowego Urzędu Pracy i Urzędu Miasta w S.. W tym kontekście zupełnie nieprzekonujące są wywody pełnomocnika organu rentowego zaprezentowane w uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie, w szczególności budowanie argumentacji ad absurdum o możliwości wieloletniego prowadzenia działalności gospodarczej po utracie zatrudnienia i późniejszego nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego. Argumentacja ta jest skrajnie odległa od stanu faktycznego niniejszej sprawy.

W ocenie Sądu odwołująca spełniła wszystkie warunki nabycia prawa do świadczenia przewidziane w ustawie o świadczeniach przedemerytalnych.

W konsekwencji, Sąd Okręgowy, na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującej prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 24 lipca 2014 r.

/-/ Maciej Nawrocki